

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
PREZIDENTI HUZURIDAGI
DAVLAT XIZMATINI
RIVOJLANTIRISH AGENTLIGI

YOSHLAR ISHLARI
AGENTLIGI

***“YANGI O‘ZBEKISTONNING ZAMONAVIY
LIDERLARI”
mavzusidagi ilmiy konferensiya
materiaallari to`plami***

Navoiy - 2022

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

YANGI O‘ZBEKISTONNING ZAMONAVIY LIDERLARI

IQTIDORLI YOSHLAR ILMIY KONFERENSIYASI

26-aprel, 2022-yil

Navoiy-2022

XXI asr axborot texnologiyalar asri bo'lishi bilan birga fundamental fanlar rivojlangan, yuksak intellektual, yuksak salohiyatli, bilimli shaxslar asri hisoblanadi. Bu holat boshqaruvga oid munosabatlar sohasida ham yangilanishlar, islohotlar yuz berishi, liderlik qobiliyatiga ega, intellektual saviyasi yuqori, zamonaviy fikrlaydigan shaxslarning adolatli, insonparvar va eng muhimi xalqchil bo'lgan boshqaruv usullaridan amaliy hayotda samarali foydalana olishni ham talab qilmoqda. Mazkur to'plam "Yangi O'zbekistonning zamonaviy liderlari" mavzusidagi ilmiy konferensiya materiallaridan iborat.

To'plamda yangi avlod liderlariga qo'yiladigan talablar, ular xulqidan kutiladigan sifatlar jamiyatda sog'lom insoniy munosabatlarning barqarorlashuvi, sog'lom ma'naviy muhitning shakillanishi bilan bog'liq taklif va tavsiyalar ishlab chiqishning dolzarb masalalarini ilmiy-nazariy jihatdan qiyosiy o'rganishga e'tibor qaratilgan.

Ilmiy konferensiya maqolalar to'plamini tayyorlash uchun mas'ullar

Mas'ul muharrir: B.B.Sobirov, texnika fanlari doktori, professor.
NavDPI rektori

Ilmiy muharrir: N.O.Safarova, falsafa fanlari doktori, professor.
NavDPI Ijtimoiy fanlar kafedrasini mudiri

Taqrizchilar: I.B.Nasriddinov, dotsent
X.R. Qurbonov, dotsent

Tahrir hay'ati: A.Latipov, D.Qodirov, M.Achilova, Sh.Turobova, M.Ochilova,
R.Rasulov

Texnik muharrir: M.Norqobilov

Matnlarda foydalanilgan misol, ko'chirma va ma'lumotlar aniqligi uchun mualliflar javobgardirlar.

SO‘ZBOSHI

Yangi O‘zbekiston demokratik o‘zgarishlar, keng imkoniyatlar va amaliy ishlar mamlakatiga aylanmoqda. Hozirgi taraqqiyot va yuksalish davrida yashayotgan har bir O‘zbekiston yoshlari uchinchi renessans poydevori bo‘lib xizmat qiladi. Bu esa o‘z navbatida zamonaviy va keng doirada fikrlaydigan yoshlarga bo‘lgan talabni yanada oshiradi. Biz ta‘lim olayotgan har bir talaba-yoshlarimizni o‘z navbatida keng dunyoqarashga va ularni zamonaviy ta‘lim standartlariga mos ravishda o‘qishga o‘rgatishimiz kerak bo‘ladi.

Yangi O‘zbekistonni barpo etish jarayonida davlat boshqaruv tizimidagi institutlar, tuzilmalar faoliyatida fuqarolarning faol ishtirokining kengayib borishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, davlat hokimiyati organlari tomonidan boshqaruvni erkinlashtirish va nomarkazlashtirish jarayonlari yangi qiyofadagi jamiyatini qurishga imkon berishidan tashqari, fuqarolarda milliy iftixor tuyg‘usini mustahkamlash uchun har tomonlama shart-sharoitlar yaratadi, har bir insonning o‘zligini namoyon etishi uchun puxta zamin hozirlaydi.

Bunday sharoitda boshqaruvni adolat tamoyillari va mas‘ullik hissi asosida tashkil etishi milliy iftixor tuyg‘usini shakllantirishning asosiy shartlaridan biri sifatida yanada muhim ahamiyat kasb etadi. O‘z o‘rnida, milliy iftixor tuyg‘usining oshib borishi fuqarolar zimmasiga yanada ko‘proq mas‘uliyat yuklanganini anglashga yordam beradi.

Mamlakatimizda davlat boshqaruv tizimi izchillik bilan takomillashtirilmoqda va modernizatsiya qilinmoqda. Bu, albatta, aholining huquq va manfaatlari ta‘minlanishiga, investitsiya jozibadorligiga hamda ishchanlik muhitining yanada yaxshilanishiga xizmat qiladi. Shuningdek, o‘zbek xalqi azaldan mehnatkash, vatanparvar, iymonli, ilimli va dono xalq hisoblangan. Tarixdan ma‘lumki, buyuk bobolarimiz hukmdor bo‘lib, o‘z davrida davlatni boshqaruv tizimini mustahkam va tartibli tarzda boshqarishgan. Xususan, bugungi kunda, boshqaruv sohasi vakillari ko‘plab sayi-harakatlari, oliy maqsadlar sari vatanimizning taraqqiyoti uchun tun-u kun tinmasdan mehnat qilmoqdalar. Bunday harakatlarning natijasi albatta davlat boshqaruv tizimini samaradorligini oshirishda ulkan poydevor bo‘lib xizmat qiladi. Shuningdek, yaqin yillarda, rivojlangan davlatlar boshqaruv tizimi bilan teng kela oladigan O‘zbekiston Respublikasining davlat boshqaruv tizimi eng samarador, mustahkam va yetakchi tizimlar qatoridan joy oladi.

Biz buyuklar avlodimiz va aynan hozirgi yoshlar ajdodlarimizga munosib bo‘lmog‘i darkor. Buning uchun esa Vatanni sevish, uni ardoqlash, xalqimiz kelajagi uchun fidokorlik hissi bilan yashash lozim. Shu bilan bir qatorda yuksak bilimli, ma‘rifatli, yangi O‘zbekistonni yangi marralarga olib chiqadigan darajada iqtidor sohibi bo‘lmog‘i lozim. Yurtimizda yoshlarga juda katta ishonch va imkoniyat yaratilgani va aynan yoshlarga Uchinchi Renessansning poydevori sifatida qaralayotgani ular zimmasiga katta ma‘suliyat yuklaydi. Muhtaram Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev boshlab bergan bu yangi davr, yangicha dunyoqarashga ega yoshlar bilan mamlakatimizni yuqori marralarga olib chiqmog‘i, kerak bo‘lsa, butun dunyoni larzaga soladigan muvaffaqiyatlarni qo‘lga kiritishi shart va zarur. Vatanimizda boshlangan Uchinchi Renessans mehnatsevar, bag‘rikeng xalqimiz uchun tom ma‘noda yuksalish asri bo‘ladi desam aslo mubolag‘a bo‘lmaydi.

Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
texnika fanlari doktori, professor B.B.Sobirov

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги
Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги
Навоий вилоят филиали раҳбари Султонов Зафар Рашидовичнинг
“ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ – ЗАМОНАВИЙ ЛИДЕРЛАРИ”
мавзусида иқтидорли ёшлар илмий конференциясидаги
ТАБРИК СЎЗИ

Хабарингиз бор, сўнгги йилларда ҳурматли Президентимиз томонидан мамлакатимизда ёш авлодни баркамол қилиб тарбиялаш, уларнинг ҳаётга мустақил қадам қўйишлари учун барча зарур шароитларни яратишга қаратилган тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Жумладан давлат ва жамият бошқарувига ёш кадрларни кенгроқ жалб этиш, уларни келгусида масъул раҳбарлик лавозимларига тарбиялаб боришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Янги Ўзбекистонни барпо этишга қаратилган умумхалқ ҳаракати сафларида ёшларнинг қудратли тўлқин бўлиб майдонга чиқаётгани юксак таҳсинга сазовордир.

Албатта, ёшликка хос шижоат, жўшқинлик ва мардликни, эзгу орзу-интилишларни амалий ҳаракатга айлантириб, салмоқли натижаларга эришиш учун инсон ўз олдига аниқ мақсад қўйиб яшаши керак.

Бугун амалга оширилаётган ҳар бир ислоҳот, ҳар бир саъй-ҳаракат замирида навқирон авлод манфаатини таъминлаш, уларнинг ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилиш, ташаббус ва янги ғояларини қўллаб-қувватлаш ва истеъдодини юзага чиқариш мақсади мужассам.

Дарҳақиқат, давлатимиз раҳбари ҳар бир ташаббус, ҳар бир маъруза ва йиғилишлардаги нутқида ёшлар масаласига алоҳида эътибор қаратади.

Хабарингиз бор, 2021 йилнинг 30 июнь “Ёшлар куни” муносабати билан “Талабалар ва ёшлар” форумида Президентимиз томонидан ёш авлод манфаати юзасидан бир қатор масалалар, хусусан, иқтидорли ёшлар орасидан янги авлод захира кадрлари – **“Келажак лидерлари”**ни шакллантириш ташаббуси илгари сурилди.

Бугун ушбу ташаббус умумхалқ ҳаракатига айланиб, мамлакатимизнинг ҳар бир ҳудудида бўлгани каби вилоятимизда ҳам ана шундай шижоатли ёшлардан иборат **“Келажак лидерлари”** клуби ўз фаолиятини амалга ошириб келмоқда.

Ўтган давр мобайнида клубнинг 10 нафар аъзолари мансаб поғоналарида ўстиришга эришилди.

Клуб аъзоларидан 3 нафари **“Ҳоким ёрдамчиси”** лавозимида иш фаолиятини олиб боришмоқда.

Қолаверса вилоятимизда янги авлод захира кадрларини шакллантиришда мақсадида Навоий давлат педагогика институтида **“Ёш лидерлар клуби”** фаолиятини ҳам йўлга қўйдик.

Бугун фаол, ташаббускор, замонавий фикрлайдиган кўпчилик ёшларимизга ишонч билдирилиб, давлат фуқаролик хизматидаги бошқарув лавозимларга тайинланмоқда.

Хабарингиз бор, иқтидорли, шижоатли, ташкилотчи ва ташаббускор ёшлар орасидан танловлар орқали саралаб олинган 330 нафар ёшлар вилоятимиздаги маҳаллаларда ёшлар етакчилари сифати самарали меҳнат қилиб келишмоқда.

Бугунги кунда фан, таълим ва ишлаб чиқаришда инсон омилидан самарали фойдаланиш муаммоларини ҳал этишга комплекс ёндашувни таъминловчи иқтисодиётнинг барча соҳа ва тармоқларида инсон ресурсларини бошқариш масаласи тобора муҳим аҳамиятга эга бўлиб бормоқда.

Айниқса, давлат бошқаруви учун истиқболли кадрлар захирасини шакллантиришда ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, замонавий бошқарув тамойилларини пухта эгаллаши учун шарт-шароитлар яратиш бериш ҳамда уларнинг етакчилик қобилиятини шакллантириш орқали рақобатбардош ва малакали кадрлар тайёрлаш бугунги куннинг долзарб масалаларидан бири ҳисобланади.

Бу эса инсон ресурсларини бошқариш борасида замонавий концепциялардан фойдалана оладиган, инсон ресурсларини режалаштириш ва меҳнат ресурслари бозорини ривожлантириш тенденцияларини аниқлай оладиган ва таҳлил қиладиган, давлат фуқаролик хизмати соҳасига ижтимоий шерикчилик механизмларини жорий этадиган, инсон ресурсларининг ўрни ва аҳамиятини назарий ва амалий жиҳатдан таҳлил этиб қарорлар қабул қилиш малакасига эга кадрларни тайёрлаш заруратини келтириб чиқармоқда.

Навоий вилоятида давлат фуқаролик хизмати жорий этилаётган давлат органлари ва ташкилотларида 6 мингга яқин давлат хизматчилари бошқарув ходимлари сифатида ишлаб келмоқда.

Бугунги кунда вилоятда Давлат фуқаролик хизмати жорий этилаётган давлат органлари ва ташкилотларининг кадрлар бўлинмаларида ишлаб келаётган 250 дан ортиқ ходимларнинг 95-98 фоизи асосан иқтисодиёт, таълим, ҳуқуқшунослик, педагогика, қурилиш, молия ва бошқа соҳалардаги мутахассисларни ташкил этади.

Мазкур лавозимларда ишлаб келаётган кадрлар малакаси ва мутахассислигининг уларга юклатилган вазифалар ва замонавий талабларга номувофиқлиги эса сўнгги йилларда мамлакатимизда давлат фуқаролик хизмати фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган кенг кўламли ислохотларни самарали амалга ошириш имкониятини бермайди.

Вилоятда фаолият юритаётган давлат органлари ва ташкилотларининг кадрлар хизмати учун инсон ресурсларини бошқариш бўйича зарур билим ва кўникмаларга эга малакали мутахассис кадрларни тайёрлашни вилоят ҳудудида, хусусан Навоий давлат педагогика институтида ташкил қилиш мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Яъни институтида **“5231600-Инсон ресурсларини бошқариш”** бакалавриат таълим йўналишини очиш таклиф этилади.

Фикримизча, вилоятимизда **Ёшлар билан ишлаш**, иқтидорли ёшларни ўз вақтида аниқлаш, **уларда етакчилик қобилиятини ўстириш** ва **кўникмаларини мустаҳкамлаш** учун, **ватан** тақдири учун бефарқ эмас шахс сифатида тарбиялашга **қаратилган алоҳида ҳамкорлик механизмини яратишимиз** керак.

Ўйлайманки, ушбу ҳаракатларимиз юртимизда кадрлар билан боғлиқ долзарб муаммоларни ҳал этишда муҳим аҳамият касб этади.

Ҳурматли анжуман иштирокчилари! Қадрли ёшлар!

Сизларнинг интеллектуал, маънавий ва жисмоний салоҳиятингизни рўёбга чиқаришга юртимизда барча имкониятлар яратилган. Сизлар том маънода юртимиз истиқболи, ёруғ келажагимиз бунёдкорисиз!

Ҳаммангизга ана шундай улкан бахт, улкан шараф насиб этсин!

Ёшларни давлат фуқарлик хизматига жалб этиш, иқтидорли ва истеъдодли ёшлар орасидан истиқболли ёш кадрлар захирасини шакллантириш, **уларда жамоа билан ишлаш етакчилик кўникмаларини шакллантириш** масалалари доимий эътиборимиз марказида бўлади.

Xullas, o'quvchiga har bir darsda mustaqil fikrini ayta olish imkonini yaratish, undagi bu qobiliyatni shakllantirish va rivojlantirishga turtki berish hozirgi kun talabiga aylanmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Douglas Brown., Teaching by principles. Pearson. Longman, 2010
2. Qodirova F. R., Qodirova R.M Bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi va metodikasi. T., 2006.
3. Qodirova F. R. Maktabgacha yoshdagi bolalarni chet tiliga o'rgatishning lingvodidaktik muammolari. J., "Pedagogik ta'lim", 2002, N2.
4. Qodirova R.M. Maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqini rivojlantirishning psixologik omillari. Sariog'och, 1998.

FIZIKA FANIDAN LABORATORIYA MASHG'ULOTLARINI BAJARISHDA MOBIL DASTURIY VOSITALARDAN FOYDALANISH (7-SINFLAR MISOLIDA).

Shahlo Jamolova – BuxDU fizika mutaxassisligi magistranti,
H.O.Jo'rayev - BuxDU fizika kafedrası dosenti, p.f.d, Buxoro

Fizikadan umumiy o'rta ta'lim davlat o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risidagi" Qonuni va Kadrlar tayyorlash milliy dasturini hayotga tadbıq etish maqsadida ishlab chiqilgan "Umumiy o'rta ta'lim maktablari uchun fizikadan davlat ta'lim standartlari asosida tuzilgan".

Maktabda fizika ta'liming ahamiyati uning fan-texnika taraqqiyotida, ishlab chiqarish sohalarida va kundalik hayotda tutgan o'rni bilan belgilanadi. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida fiziak ta'limining asosiy vazifalaridan biri o'quvchilarning fizik hodisalar, tushunchalar, kattaliklar, modellar, qonunlar, o'lchashlar, fizikadan amaldagi tadbıqlari, olamning fizik manzarasiga oid bilimlar bilan birga fizika oid asbob va uskunlardan, laboratoriya o'tkazish jarayonida sodda xulosalar chiqarish, xavfsizlik qoidalariga rioya qilish malakalarini shakllantirishdan iborat. [1.4]

Laboratoriya ishlarini metodik talablar asosida tashkil etilsa, o'quvchilarning fikrlash qobiliyatlari rivojlanadi. O'quvchilarga berilgan savolni tajriba asosida javobini topishga o'rgatiladi.

Fizika darslarida laboratoriya ishlarini tashkil etish va o'tkazishni quyidagi o'quv masalalarini hal qilinadi:

- o'rganiladigan qonunlarning to'g'riligini isbotlanadi;
- fizik kattaliklarni o'lchashni o'rganiladi;
- fizik kattaliklar va fizik hodisa o'rtasidagi bog'lanishni anglaydilar;
- o'lchov asboblari bilan ishlashni o'rganadilar;
- sxemalar va chizmalarni o'qishni o'rganadilar;
- o'quvchilarda konstruktorlik, ijodkorlik va texnik qobiliyatlari rivojlanadi;
- fizik asboblarning tuzilishi va ishlash jarayonlari o'rganiladi.

Laboratoriya ishlarini tashkil etishda ikki xil usuldan foydalaniladi:

1. Frontal laboratoriya ishlari
2. Fizik praktikumlar

Frontal laboratoriya ishlarini o'tkazishda sinfdagi barcha o'quvchilar bitta mavzuni, bir xil asboblardan o'qituvchining ko'rsatmasi asosida o'tkazadilar. Bu laboratoriya ishlari 45 minut ya'ni 1 soatga mo'ljallangan bo'lishi mumkin. Ayrımlari esa 5-15 minut bo'ladi.

Qisqa muddatli frontal laboratoriya ishlari-frontal tajribalar deb maktab o'quvchilarini har tomonlama taraqqiy qildirishda fizika o'qituvchisi qo'llaydigan turli o'qitish formulasi mavjud. Bular orasida frontal laboratoriya mashg'ulotlari: laboratoriya ishlari, laboratoriya kuzatishlari, sifatıy tajribalar va kuzatishlar, frontal eksperiment va hokozalar alohida o'rin tutadi. Ular uzoq davom etuvchi va qisqa muddatli, kirish va yakuniy, o'quvchining batafsil ko'rsatmalari bo'yicha yoki ko'pgina mustaqillik elementlari bilan bajariluvchi hisobot va baholashga talab etuvchi bo'lishi mumkin. [3]

Maktabda fizikadan laboratoriya mashg'ulotlarining forma va metodlari turlicha. Masalan: zveno usulda, frontal usulda o'tkazish mumkin. Ayniqsa bu mashg'ulotlarning frontal metodi ma'lumki, qator muhim juda yaxshi xususiyatlarga ega. Bu usul eng avvalo o'quvchilarning laboratoriya mashg'ulotlarini o'rganilayotgan kurs bilan yaqindan bog'lashga va praktikumlarda o'quvchining demonstratsion tajribalari bilan o'quvchilar mustaqil bajaradigan laboratoriya ishlari o'rtasida aloqa o'rnatishga imkon beradi. Frontal usul tufayli laboratoriya mashg'ulotlari biror bo'lim rejasiga kirish qismidek yoki o'quvchi tushuntirishga qo'shimcha sifati yoki o'tilgan materiallarni o'rinda yoki olingan bilim o'quv va malakalarni tekshirish holida qo'yilishi mumkin. Frontal mashg'ulotlar bir vaqtning o'zida sinfdagi barcha o'quvchilarni u yoki bu masalalari yechimini izlashga jalb etish imkonini beradi. Bu hol o'quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini ancha faollashtiradi.

Laboratoriya eksperimenti o'qitish jarayonida materialni chuqur o'zlashtirishga ancha yordam beruvchi zarur bo'g'in bo'lib, o'quvchilar bilimidagi formalizmga qarshi kurash vositasidir. Bundan tashqari, frontal metod o'quvchilarga eng sodda o'lchov asboblari va boshqa apparatura bilan muomila qilishda ba'zi boshlang'ich amaliy malaka olish imkonini beradi.

Frontal laboratoriya mashg'ulotlarini muvafaqqiyatli o'tkazish uchun har bir maktabda sanoat ishlab chiqaradigan asboblari va qisman qo'lda yasalgan asboblardan iborat sinchiklab taxlangan asbob-uskunalar komplekti bo'lishi lozim.

Maktab ustaxonalarida o'quvchilarning o'zlari oddiy asboblari va moslamalar masalan: shayinli tarozi, sim ilgaklar, tunukadan qilingan tutqichlar va hokazolarni osongina yasay oladilar.

Laboratoriya ishlarining belgilariga ko'ra uning klassifikatsiyasi har kim bo'lishi mumkin. Masalan: qisqa vaqtli va butun bir darsga mo'ljallangan ishlar fizikaviy hodisalarni kuzatish bilan bog'langan sifatli ishlar va kuzatishgina emas, balki o'lchashlar ham bajariladigan miqdoriy ishlar: oldindan taklif qilingan reja asosida bajariladigan ishlar va o'quvchilarga mustaqillik beriladigan ishlar va boshqalar mavjud. Ammo bu belgilarni hammasi frontal laboratoriya ishlarining xilma-xilligini qamrab ola olmaydi. Metodik nuqtai-nazardan o'qituvchining frontal laboratoriya mashg'ulotlarini tashkil qilishda tutgan maqsad va vazifalari bo'yicha klassifikatsiyasi qilinadigan ishlar eng qiziqarlidir. [3]

Bu belgilarga muvofiq, masalan quyidagi turdagi ishlarni ko'zda tutish mumkin.

1. Fizikaviy hodisalarni kuzatish va o'rganish.
2. Turli xil fizikaviy asbob, qurilmalarni tuzilishi va ishlashi hamda ularni ishlatish usullari bilan tanishish.
3. O'lchov asboblari bilan tanishish va fizikaviy kattaliklarni o'lchash.
4. Fizikaviy kattaliklar orasidagi miqdoriy qonunlarni aniqlash yoki tekshirish.
5. Fizikaviy doimiylarning aniqlash va shunday aniqlashlarning turli metodlar bilan tanishish.

Frontal laboratoriya ishlari o'qituvchiga biror masalaning yechimini izlashga kerak bo'lganda butun sinf o'quvchilarini jalb qilishga imkon beradi. Bunday ishlar odatda o'qituvchining tushuntirish, dars davomida masalalar yechish, o'quvchilarning savollari kelgusi mashg'ulotlarga tayyorlanish, o'lchov asboblari bilan ishlashni mashq qilish kabilari bilan bog'langan. Shunday qilib frontal mashg'ulotlarimiz o'ziga ta'lim berish emas balki bu eng avval o'rgatishdir. Bu yerda asosiy rolni o'qituvchi bajaradi. U ham ishni tashkil qilishi va yo'naltira bilishi. O'quvchilar bilan mashg'ulotlar rejasini tuzishi, asbob-uskunalarni tez tayyorlashni va tarqatishni tashkil etishni, og'zaki aniq va tushunarli vazifalar hamda tushuntirishlar berishi, o'quvchilarga o'z vaqtida yordam berishi olgan ish natijalarini qayta ishlashi va umumlashtirishni, o'quvchilarni doimo kuzatib turishi, ular olgan o'quv, bilim va malakalarni nazorat qilishi va baholashi kerak. Hamma ishni muvafaqqiyatli o'quvchini shunday ishlarga qanchalik yaxshi tayyorlanganligiga bog'liq, frontal laboratoriya ishlari turlicha o'tkazilishi mumkin. Fizika kursining biror mavzusiga kirish sifatida o'tilganlarni takrorlash va umumlashtirish sifatida yoki olingan bilim o'quv va malakalarni nazorat qilish sifatidir.

Laboratoriya ishlarni frontal bajarish kirish qismida aytib o'tilganidek, mashg'ulot oxirida olingan kuzatish va o'lchashlar natijalarini jamoa ravishda muhokama qilishga to'la imkon beradi. Bu o'quvchilar zvenolari ishni to'g'ri bajarganini tez nazorat qilishga imkon beradi va

ularni asta-sekin shunday natijalarni ishlab chiqish va to'g'ri baholashni o'rgatadi.7-sinflarda sonli natijalarni ishlashda taqribiy sonlar ustida amallar bajarish qoidalari bilan cheklanish yetarli bo'ladi.Bu yerda bunday hisoblashlarning jami va xarakterini muhokama qilishga zaruriyat yo'q,chunki bularning hammasi o'lchash xarakteridagi ko'pchilik ishlarning bayoni oxirida batafsil keltiriladi.

Shuni esda tutish kerakki,laboratoriya ishlarini bajarishda o'quvchilar xatoliklarni hisoblash usullari va malakalarini juda qiyinchilik bilan o'zlashtiradilar,shuning uchun bu yerda ayrim umumiy dastlabki ko'rsatma va tushunchalar bilan chegaralanish mumkin emas. [5.6]

Demak biz yuqorida ananaviy dars davomida laboratoriya mashg'ulotlarini tashkil etish, ularning qanchalik darajada ahamiyatga ega ekanligi haqida to'liq ma'lumotga ega bo'dik.Shu o'rinda savol tug'ilishi tabiiy respublikamiz miqiyosidagi barcha maktablarda fizika fani laboratoriya mashg'ulotlari uchun zarur bo'lgan asbob-uskunalar bilan jihozlanganmi?Albatta dars jarayoni biroz chegaralanganligini hisobga olsak ,jihozlar yetishmovchiligini hisobga oladigan bo'lsak biz doim ham kutganimizdek natijaga erishmasligimiz mumkin.Biz bunda imkon qadar samarali yo'l topishimiz kerak.Mobil ilovalar esa bu vaziyatda eng ishonchli usul deb hisoblayman.Mobil dasturiy vositaning laboratoriya darslarida qo'llanilishining ijobiy tomonlari mavjud.Masalan 7-sinflarda fizika fanidan quyidagi laboratoriya mashg'ulotlari berilgan:Tekis tezlanuvchan harakatlanayotgan jism tezlanishini aniqlash,prujina bikrligini aniqlash,sirpanish ishqalanish ko'effitsiyentini aniqlash,jismni ko'tarishda va shu masofaga gorizontalko'chirishda bajarilgan ishni hisoblash,jism kinetik energiyasining uning tezligi va massasiga bog'liqligini aniqlash.O'quv yili mobaynida o'quv reja bo'yicha shu mavzular laboratoriya mashg'ulotida kelgan .Birinch muammo aksariyat hollarda jihozning yetishmasligi yoki uning kam sonli ekanligi.Bunday holda ham o'quvchilarda ish yuzasidan to'liq ma'lumot shakllanmaydi.Keyingi masala esa balki o'quvchi qandaydir sabablar bilan ushbu darslarda qatnasha olmagan bo'lishi ham mumkin.Bunda albatta mobil ilova qo'l keladi.O'quvchi berilgan laboratoriya mashg'ulotini video ko'rinishida ko'rib ish to'g'risida to'la tasavvurga ega bo'lishi mumkin,qolaversa darsda qatnasholmagan o'quvchilar ham mobil ilova yordamida darsni o'zlashtirib olish imkoniyatiga ham ega bo'ladilar.Qo'shimcha sifatida aytishimiz mumkinki o'quvchilar darsda laboratoriya mashg'ulotini bajaranib ko'rib to'liq tushuncha olmagan bo'lsalar ham mobil ilova yordamida uni qayta qayta ko'rish orqali ham laboratoriya mashg'ulotini to'liq o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

3. Toshpo'latova D. , Egamqulova Z.(2021).Umumiy o'rta ta'lim tizimida o'qituvchining innovatsion faoliyati.46-51-bet
4. Orishev J.(2021).Innovatsion ta'lim texnologiyasida loyihalash metodining imkoniyatlari.123-bet
5. Y.I.Perelman "Qiziqarli fizika" Toshkent-2009y 6 bet.
6. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi.Davlat ilmiy nashriyoti,2017-yil,176-bet
7. Habibullayev P. 7-sinflar uchun fizika darslik Toshkent 2017-yil 173-174-bet
8. Ignatova I.G. Ta'limdagi axborot - kommunikatsion texnologiyalar.2003-yil 78-81-bet

BUXORO AMIRLIGIDA MANG'ITLAR SULOLASINING HOKIMIYAT TEPASIGA KELISHI

**Jo'rayev Isomiddin Ismoilovich,
Ismoilov Shaxzod Ismatullo o'g'li**

Buxoro davlat universiteti Tarixshunoslik,
manbashunoslik va tarixiy tadqiqot usullari mutaxassisligi magistrantlari, Buxoro

Mang'itlar davrida Buxoro xonligi, Buxoro amirligi deb atalib, bu sulola mamlakatni 1756-yildan 1920-yilgacha boshqaradilar. Eron amirlari Abulfayzxon qatldan so'ng sulxga rozi bo'lib, agar o'zbeklar ularga xalaqit bermasalar ular Buxoroni tark etajaklarini

yangilanayotgan va Jahon tan olayotgan mamlakat. Yoshlarning Sport, madaniyat, san'at, ilm - fan rivojiga qo'shayotgan hissalarini e'tirof etmaslikning iloji yo'q.

“Renessans” lug'aviy fransuzcha “qayta tug'ilish” degan ma'noni anglatadi. Atama sifatida uning mazmuni ancha keng: madaniyatda, ilm – fanda, san'atda, ta'lim – tarbiyada, umuman jamiyat hayotida uzoq muddatli turg'unlikdan keyin qayta jonlanib, tez rivojlanishni, ijtimoiy ong va qadriyatlar tizimi yangi sifat bosqichiga chiqishni bildiradi.

Mazkur maqolada men Yangi O'zbekiston ma'rifatli jamiyatini yaratishda yosh oilalarda kitobxonlikni targ'ib qilish va maktabgacha ta'lim va maktab (6-12 yosh) yoshidagi bolalar o'rtasida “Zakovat kids” intellektual o'yinini o'tkazish va ommalashtirga e'tibor qaratdim.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 20-yanvardagi “Zakovat” intellektual o'yinini aholi o'rtasida ommaviy-ma'rifiy harakatga aylantirish va boshqa intellektual o'yinlarni rivojlantirishga oid chora-tadbirlar to'g'risida”gi PQ-96-son qaroriga binoan maktabgacha ta'lim yoshidagi (6-7) bolalar o'rtasida “Zakovat kids” club intellektual o'yinini tashkil etish va ommalashtirish, iqtidorli yoshlarning mantiqiy bilimlarini oshirish, ularni saralash va intellektual o'yinlarga keng jalb qilish, ushbu o'yinlar tashkil qilinishini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash va zarur sharoitlarni yaratish bo'yicha chora tadbirlar belgilangan.

Sh.M.Mirziyoyev hokimiyat tepasiga kelgach, prezidentimizning barcha sohalarda amalga oshirgan islohotlari III renessans boshlanishi sifatida baholandi. Xalqaro valyuta jamg'armasi farmoyish beruvchi direktori Kristin Lagardning mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar haqida to'xtalib, ularga O'zbekiston renessansi, yangi uyg'onish davrining boshlanishi sifatida baho bergani, ayniqsa, diqqatga sazovordir. Mamlakatimizda III renessans poydevorining qo'yilishi bevosita ma'naviyat bilan chambarchas bog'liq. Qachonki, xalq , xususan, yoshlar ma'naviyati yuksak bo'lsagina , yangi uyg'onishni amalga oshirishimiz mumkin. Buni chuqur anglagan muhtaram Prezidentimiz asosiy e'tiborni ma'naviyatni rivojlantirish , xalqimizni ma'rifatli qilishga qaratdi.

Oilada kitobxonlikning hukm surishi bu o'sib kelayotgan , shu oilada kamol topayotgan farzandlarning ham kelajakda ilmi va ma'rifatli bo'lishida asosiy rol o'ynaydi. Barchamiz bilamizki, kitobxonlik madaniyatini yuksaltirish , bevosita ma'naviyatimizni o'sishiga olib keladi. Shu sababli, kitobxonlik madaniyatini mahalliy bo'g'imlargacha yoyish, jumladan, chekka hududlarda ilmiy, diniy, badiiy bilim beradigan qimmatli kutubxonalarni tashkil etish zarur.

Bolaga yoshlikdan ertak kitoblar o'qib berish uning ruhiyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan bir qatorda kitob orqali bolaga ota – onaning ta'siri kuchayib ular o'rtasida kommunikativ aloqalarni kuchaytiradi. Bu esa bolada yoshlikdan ota - onaga hurmat tuyg'ularini shakllantirib boradi. Tug'ilgandan uch yoshgacha bo'lgan oraliqda insonning qobiliyati va fe'l – atvori deyarli shakllanib bo'ladi. Shuning uchun maktabga borganida qobiliyatli bola bilimni hech qanday qiyinchiliksiz, qobiliyati yetarlicha shakllantirilmagani esa doim uzoq vaqt sarflab, mashaqqat bilan o'zlashtirishiga to'g'ri keladi. Barchasi bola kelajagini hal qiluvchi hayotiy bosqich, ya'ni uch yoshgacha bo'lgan davrdagi go'dak miyasining rivojlanish darajasiga bog'liq. Shuning uchun ham tug'ilishdan uch yoshgacha bo'lgan davr va berilgan ta'lim juda muhimdir. Zero Buyuk bobokalonlarimiz Amir Temur, Imom Ismoil Buxoriy, Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur Mirzo Ulug'beklar ham aynan oilada kitobga oshno bo'lib kamol topishgan. Ularni zikrak va zukko onalari va teran fikrli otalari tarbiyalashgan.

Yangi O'zbekiston marifatli jamiyatini va uchinchi renessans poydevorini yaratishda yosh oilalar va ularning farzandlarida, yosh ota - onalarda qanday qilib kitobxonlikni shakllantirish mumkin? Samloyel Smiles “ Kitoblar keksalikning eng yaxshi yo'ldoshi va ayni paytda yoshlarning eng yaxshi yetakchisidir” degan edi. Buni har bir mahallalarda kutubxonalar tashkil etish, yoshlarni bu kutubxonalarga jalb qilish, ularni kitobga bo'lgan mehrini oshirish va shu orqali ularning taffakkuri, dunyoqarashini oshirish maqsadida “Zakovat Kids” intellektual o'yinlarini tashkillashtirish orqali amalga oshirish mumkin. Uchinchi renessans bunyodkorlari kimlar? Albatta , bular biz ta'lim va tarbiya berayotgan yosh avlodidir. Ularni ertaga shu yurtga munosib farzand qilib tarbiyalashimiz uchun avvalo, o'zimiz namuna bo'lishimiz kerak. Tarbiya

orqali, ta'lim , ilm orqali ota - onalar farzandlariga o'rnak bo'la olsalargina, kelajakda bu farzandlar haqiqiy vatanparvar bo'lib voyaga yetadi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, bilimli, intellektual yoshlar O'zbekistonning buguni va ertasi hisoblanadi. Ularni Dunyo yoshlari bilan har tomonlama raqobatlasha oladigan bo'lishi uchun intellektual o'yinlarni kichik yoshdan boshlab tashkillashtirish va ularda bilim olish ko'nikmalarini shakllantirish zarur. Bugun bizni Jahon sport, san'at - madaniyat bo'yicha tanidi. Aynan sport va madaniyat O'zbek bayrog'ini ko'klarga ko'tardi. Endi ilm bilan tanilish, ilm orqali yanada rivojlanish vaqti keldi. Biz bugun faqat buyuk ajdodlarimiz Al Xoraymiz, Beruniy, Forobiylar, Termiziylar bilan faxrlanyapmiz xolos, lekin ularga munosib voris, izdosh bo'lish uchun o'z ustimizda ishlashimiz, yosh oilalar ma'naviy va marifiy salohiyatini oshirish, o'sib kelayotgan farzandlarimizni vatanparvarlik ruhida , zukko va bilimli qilib tarbiyalashimiz lozim. Bugun biz yaratayotgan yangi uyg'onish davrining ikki ustuni mavjud bo'lib, birinchisi bozor tamoyillariga asoslanuvchi kuchli iqtisodiyot bo'lsa, ikkinchi ustuni-kuchli ma'naviyatdir. Shundan kelib chiqqan holda, prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev ma'naviyatni yuksaltirishni amalga oshirilayotgani islohotlarning bo'g'iniga aylantirdi. Ma'naviyat yuksak xalqni yengib bo'lmaydi. Zero, Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch!

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI :

1. Sh. Mirziyoyevning PQ- 96- son 20.01.2022. "Zakovat" intellektual o'yinini aholi o'rtasida ommaviy – ma'naviy harakatga aylantirish va boshqa intellektual o'yinlarni rivojlantirishga oid chora- tadbirlar to'g'risidagi qarori.
2. "Uchdan keyin kech". Masaru Ibuka. 2019. Toshkent."Akademnashr".
3. Sh.M.Mirziyoyev "Ma'naviy-marifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish, bu borada davlat va jamoat tashkilotlarining
4. WWW.Lex.uz.

MUNDARIJA

SO‘ZBOSHI.....3

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги Навоий вилоят филиали раҳбари Султонов Зафар Рашидовичнинг “ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ – ЗАМОНАВИЙ ЛИДЕРЛАРИ” мавзусида иқтидорли ёшлар илмий конференциясидаги ТАБРИК СЎЗИ.....4

1-sho‘ba.YANGI O‘ZBEKISTON YOSHLARI – UCHINCHI RENESSANS POYDEVORI

ГЕНДЕР ТЕНГЛИК: ДАВДАТ ХИЗМАТИДА ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА ЭРКАКЛАР УЧУН ТЕНГ ҲУҚУҚЛАР ҚАНДАЙ ТАЪМИНЛАНЯПТИ?

Аброр Латипов,

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлигининг Навоий вилоят филиали инсон ресурслари ва кадрлар салоҳиятини ривожлантириш бўлими бош инспектори.....6

РЕНЕССАНСНИНГ МАЪНАВИЙ АСОСЛАРИ

Расулов Рустамбек Одилович

Навоий давлат педагогика институти магистранти

Илмий раҳбар: Фалсафа фанлари доктори, профессор Н.О.Сафарова, Навоий..... 11

ИҚТИДОР ВА ҚОБИЛИЯТ ШАХС КАМОЛОТИНИНГ МЕЗОНИДИР.

Umarov Nodirbek Nasirdin o‘g‘li

Navoiy davlat pedagogika instituti o‘qituvchisi.

Navoiy viloyat “Kelajak liderlari” klubi a’zosi.....13

YANGI O‘ZBEKISTON MA’RIFATLI JAMIYATINI YARATISHDA YOSHLARNING O‘RNI

G‘afforov I. Q., Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti

Xorijiy filologiya fakulteti 1-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: Jalolova Sh. M.

Filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Toshkent.....14

YANGI O‘ZBEKISTONNING BOSHQARUV STRATEGIYASIDA LIDERLAR FAOLIYATINING AHAMIYATI

S.Sh. Mavlonova, O‘zbekiston Milliy universiteti Tarix fakulteti

“Davlat va fuqarolik jamiyati institutlari boshqaruvi” 1-kurs magistranti, Toshkent.....17

“UCHINCHI RENESSANS” G‘OYASI “YANGI O‘ZBEKISTON” NIGOHIDA

Sayfuddinova Shaxnoza Kamol qizi

Navoiy davlat pedagogika instituti magistranti, Navoiy.....19

YUKSAK MA’NAVIYATLI AVLOD - UCHINCHI RENESSANS BUNYODKORLARI

O‘ktamova Dinara Zafar qizi.

Toshkent tibbiyot akademiyasi 4-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: f.f.n, dotsent Melibayeva R.N, Toshkent 21

YANGI O`ZBEKISTON YOSHLARI –UCHINCHI RENESSANS POYDEVORI
Usmonqulova Shahlo Keldiyor qizi, Navoiy Davlat Pedagogika Instituti
Tarix fakulteti Milliy g`oya ma`naviyat asoslari va huquq ta`limi yo`nalishi
3-bosqich talabasi, Navoiy.....23

YANGI O`ZBEKISTON YOSHLARI –UCHINCHI RENESSANS POYDEVORI
Hamroyeva Muxlisa Obid qizi
Navoiy konchilik instituti 2-kurs talabasi
Rahmatova Dildora Jo`rabek qizi
Navoiy konchilik instituti 2-kurs talabasi, Navoiy.....25

XXI асп – ГЛОБАЛЛАШУВ ЖАРАЁНИДА АХБОРОТ ХУРУЖИНИНГ
ЁШЛАР ОНГИГА ТАЪСИРИ
Ҳамидова Ситорабону Кенжаевна
Бухоро шаҳар 3-умумтаълим мактаби ўқитувчиси. Бухоро.....28

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН – РАҚОБАТБАРДОШ МАҲСУЛОТЛАР ЮРТИ
Маматов Баходир Қулдошович
Прогнозлаштириш ва макроиқтисодий тадқиқотлар институти
таянч докторанти, Тошкент.....32

UCHINCHI RENESANSNI BARPO ETISHDA LIDERLIK KO`NIKMALARIGA EGA
BO`LGAN DAVLAT FUQAROLIK XIZMATCHILARINING O`RNI.
Sh.Ro`ziyev - O`zMU, Fizika fakulteti 3-kurs talabasi
Navoiy viloyati "Kelajak liderlari" klubi a'zosi, Тошкент.....33

YANGI O`ZBEKISTON YOSHLARI – UCHINCHI RENESSANS POYDEVORI
J.Yusufboyev - Toshkent Davlat Stomatologiya Instituti bolalar stomatologiyasi fakulteti
1-kurs talabasi, Toshkent 35

YANGI O`ZBEKISTON YOSHLARI – UCHINCHI RENESANS POYDEVORI.
A.Radjabov - Toshkent viloyati Chirchiq davlat pedagogika instituti talabasi.
Toshkent viloyati “Kelajak liderlar” klub a’zosi.
A.Xasanova - Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitet talabasi.
Toshkent viloyati “Kelajak liderlar” klub a’zosi, Toshkent.....37

2-sho‘ba.ZAMONVIY LIDER QIYOFASI VA BOSHQARUV STRATEGIYASI

DAVLAT BOSHQARUV TIZIMINI SAMARADORLIGINI OSHIRISH
XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY AMALIYOT
Safarov Bekzod
O'zbekiston Milliy universiteti ijtimoiy fanlar fakulteti
Siyosatshunoslik yo'nalishi 1- bosqich talabasi, Toshkent.....39

TASHKILOTNI RIVOJLANTIRISHDA STRATEGIK BOSHQARUVNING O`RNI
Q.Yuldashev - Samarqand veterinariya meditsinasi insituti Nukus filiali assistenti
A.Saginova - Samarqand veterinariya meditsinasi insituti Nukus filiali talabasi, Samarqand...42

LIDER FAOLIYATIDA INNOVATSIYA VA MAS`ULIYAT
Sayfiddinov Husniddin
Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti talabasi, Toshkent.....44

LIDERGA XOS RAD ETIB BO'LMAYDIGAN QONUNLAR Temirova Diyora Rustamovna Navoiy davlat pedagogika instituti talabasi, Navoiy.....	46
YANGILANAYOTGAN O'ZBEKISTONDA RAHBAR FAOLIYATIDA MA'NAVIYATNING O'RNI Axmedova Madina Otabek qizi - Navoiy Davlat Pedagogika Instituti Tarix fakulteti "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" yo'nalishi 3-bosqich talabasi Ilmiy rahbar: dots. Qandaharov.A.X, Navoiy.....	48
ZAMONAVIY LIDER QIYOFASI VA BOSHQARUV STRATEGIYASI Rahmatova Dildora Jo`rabek qizi Navoiy konchilik instituti 2-kurs talabasi Hamroyeva Muxlisa Obid qizi Navoiy konchilik instituti 2-kurs talabasi, Navoiy.....	50
КАК СТАТЬ ЛИДЕРОМ В КОЛЛЕКТИВЕ Амонова Нафиса, студентка 2 курса направления «Русский язык и литература», НавГПИ Научный руководитель: доц. Мардонова Ф.Б. Навоий.....	52
КАК СОЗДАТЬ ИМИДЖ ЛИДЕРА? Турсунбаева Диёра Бахтиёр кизи Студентка 5-курса лечебного факультета №1 Ташкентской Медицинской Академии, Тошкент.....	54
PERSONALNI BOSHQARISHDA YETAKCHILIK NAZARIYASI ASOSLARI Uralova M. NavDPI, Tarix fakulteti 2- kurs Maktab menejmenti yo`nalishi talabasi Ilmiy rahbar : katta o`qituvchi D.Z.To`qboyeva, Navoiy.....	55
«КЕЛЕШЕК ЛИДЕРЛЕРИ» АРНАЎЛЫ КУРСЫНЫҢ ЖАҢА ӨЗБЕКСТАН ЖАСЛАРЫ ӨМИРИНДЕ ТУТҚАН ОРНЫ ҲӘМ ӨХМИЙЕТИ Айшолпан Оразымбетова, «Келешек лидерлери» арнаўлы курсы тыңлаўшысы, Qoraqalpog`iston.....	58
HOZIRGI ZAMON LIDER (RAHBAR) NING IJTIMOYIY-PSIXOLOGIK QIYOFASI VA MEHNATINI TASHKIL ETISH STRATEGIYASI Nomozov D.Z - Navoiy viloyati "Kelajak liderlari" klubi a'zosi, Navoiy.....	59
3-sho'ba. IJTIMOYIY-GUMANITAR VA ANIQ FANLAR SOHASIDAGI ILMIY TADQIQOTLAR	
ALISHER NAVOIYNING " HAYRAT UL-ABROR " DOSTONIDA SO'Z TA'RIFI Sabina Ismatova - NavDPI O'zbek tili va adabiyoti fakulteti talabasi Ilmiy rahbar: f.f.n, dotsent T. Xo'jayev, Navoiy.....	63
YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA FALSAFANING ROLI VA AHAMIYATI Sultanova Gulnoza Sabirovna Samarqand davlat universiteti falsafa va milliy g'oya kafedrasida dotsenti (DSc) Tangriberdiyeva Aziza Elmurod qizi, Samarqand davlat universiteti Yuridik fakulteti falsafa yo`nalishi 3-kurs talabasi, Samarqand.....	64

COVID-19 PANDEMIYASI DAVRIDA ISPANIYADA TURIZM RIVOJLANASHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI Sh.Abdullayeva - TDSu o'qituvchisi R.Muxtorov -TDSu talabasi, Toshkent.....	66
TA'LIMGA OID VIRTUAL O'QUV LABORATORIYADA BAJARILADIGAN AMALIY MASHG'ULOTLAR G'iyos Abdulloyev – BuxDUPi ta'lim-tarbiya nazaryasi va metodikasi (texnologik ta'lim) mutaxassisligi magistranti, Buxoro.....	67
THE SIGNIFICANCE AND DIFFERENCES OF MONTESSORI METHOD Baxodirova Nilufar Umedjon qizi National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek Tashkent, Uzbekistan.....	69
CLIMATE SCIENCE TO RESOLVE WATER CRISIS IN CENTRAL ASIA Saidova Kamila Student of BSU Faculty of Foreign Languages, Buxoro.....	71
XALQ MAQOLLARI VA YOZMA ADABIYOT Nabiyeva D. , NavDPI,O'zbek tili va adabiyoti fakulteti 2-kurs talabasi Ilmiy rahbar: f.f.n. N.X.Tursunova, Navoiy.....	72
FORMING A POSITIVE ATTITUDE AND SKILLS OF THE TEACHER IN THE PROCESS OF PROBLEM SITUATIONS OF STUDENTS Narmuradova Rayhon Uktamovna NSPI, Master in "Management of Educational Institutions", Navoiy.....	74
FRENEL LINZASIDA YORUG'LIKNING DIAMETIRINI ANIQLASH Salimov Sardor Samadovich Buxoro davlat universiteti. Fizika kafedrasida 2-kurs magistranti Ilmiy rahbar: M.I. Daminov Buxoro davlat universitetining pedagogika instituti. p.f.n dotsent, Buxoro.....	75
UMUMTA'LIM MAKTABLARDA MORFOLOGIYAGA KIRISH MAVZUSINI O'RGATISHNING O'ZIGA XOS USULLARI Hamroyev Umid Mustafoyevich Navoiy davlat pedagogika instituti O'zbek tili va adabiyot yo'nalishi 1-kurs magistranti, Xalq ta'limi a'lochisi, Navoiy.....	78
RAVISH SO'Z TURKUMI MAVZUSINI O'RGATISHDA KOGNITIV PRAGMATIK YONDASHUV Hamroyev Umid Mustafoyevich, Navoiy davlat pedagogika instituti O'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi 1-kurs magistranti, Xalq ta'limi a'lochisi. Hikmatov Umid Avaz o'g'li Navoiy davlat pedagogika instituti O'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi 4-kurs talabasi, Navoiy.....	81
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TURIZM VA UNING AMALIY AHAMIYATI Ismatova Dilorom Hotam qizi, Navoiy davlat pedagogika instituti	

Ta'lim tarbiya nazariyasi va metodikasi mutaxassisligi I bosqich magistranti Ilmiy rahbar: Ibodullayeva O.N, Navoiy.....	83
KO'RGAZMALI qurollardan foydalanish metodi qoidalari Ibodov Alohiddin BuxduPi ta'lim-tarbiya nazaryasi va metodikasi (texnologik ta'lim) mutaxassisligi magistranti, Buxoro.....	85
SO'Z BIRIKMALARI TASNIFINI MATN ASOSIDA O'RGANISH Yangiboyev Odiljon Alimnazar o'g'li. Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Xorijiy filologiya fakulteti 2-kurs talabasi, Toshkent.....	87
INGLIZ TILI DARSLARIDA TRENING USLUBIDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK MOHIYATI. Nargiza Qo'ldoshova Talaba- Ingliz tili va adabiyoti fakulteti 1-kurs talabasi Ilmiy rahbar: Zoyirova Dilfuza Xayriddinovna Ingliz tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, Navoiy.....	90
FIZIKA FANIDAN LABORATORIYA MASHG'ULOTLARINI BAJARISHDA MOBIL DASTURIY VOSITALARDAN FOYDALANISH (7-SINFLAR MISOLIDA). Shahlo Jamolova – BuxDU fizika mutaxassisligi magistranti, H.O.Jo'rayev - BuxDU fizika kafedrası dosenti, p.f.d, Buxoro.....	92
BUXORO AMIRLIGIDA MANG'ITLAR SULOLASINING HOKIMIYAT TEPASIGA KELISHI Jo'rayev Isomiddin Ismoilovich, Ismoilov Shaxzod Ismatullo o'g'li Buxoro davlat universiteti Tarixshunoslik, manbashunoslik va tarixiy tadqiqot usullari mutaxassisligi magistrantlari, Buxoro.....	94
TUYA LMGI ASOSIDA SHAKLLANGAN MAQOLLARNING LINGVOKULTUROLOGIK TADQIQI (“BIRIGA TOSH ICHINDA TEVA CHIQDI, TUG'DI BALO ” MAQOLI ASOSIDA) Marjona Jumayeva Buxoro davlat universiteti magistranti, Buxoro.....	97
INGLIZ TILINI O'QITISHDA INTERFERENSIYA HODISASI TA'SIRINI O'RGANISH Ma'mirova Barchinoy Navoiy pedagogika instituti 2-bosqich magistranti Ilmiy maslahatchi: PhD Sh. Boltayeva, Navoiy.....	98
INGLIZ TILINI O'QITISHDA INTERFERENSIYA HODISASI TA'SIRINI O'RGANISH Ma'mirova Barchinoy Navoiy pedagogika instituti 2-bosqich magistranti Ilmiy maslahatchi: PhD Sh. Boltayeva, Navoiy.....	100
TOG'AY MURODNING “OYDINDA YURGAN ODAMLAR” ASARI ONOMASTIKASI Ibragimov Saidjon- NavDPI, O'zbek tili va adabiyoti fakulteti 2-kurs talabasi	

Ilmiy rahbar-f.f.n. dotsent Zaripov.B, Navoiy.....	100
KO'HNA KARMANA - MANGU OBIDALAR	
Olimova O'g'ilo'ym Ilmiy rahbar-katta o'qituvchi Sh Ashurov Navoi davlat pedagogika instituti Tarix fakulteti tarix va davlat huquq asoslari yo'nalishi 1-kurs talabasi, Navoiy.....	102
DINIY TADQIQOTLAR. JAHON DINLARI VA ULARNING HOZIRGI KUNDAGI O'RNI	
Ro'ziboyev Asilbek Otabek o'g'li O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti talabasi, Toshkent.....	103
TOG'AY MURODNING "YULDUZLAR MANGU YONADI" ASARIDAGI TOPONIMLAR LEKSIKASINING O'ZIGA XOSLIGI	
Ibragimov Saidjon NavDPI, O'zbek tili va adabiyoti fakulteti 2 kurs talabasi Ilmiy rahbar-f.f.n. dotsent Zaripov.B, Navoiy.....	106
KARBOKSIMETILKRAXMAL ASOSIDA BURG'ILOVCHI POLIMER KOMPOZITSIYA TARKIBINI ISHLAB CHIQISH	
Sayfiyeva Gulnoza Olim qizi Ilmiy rahbar: t.f.n. Niyozov Erkin Dilmurodovich Buxoro Davlat Universiteti, Buxoro.....	108
MUQOBIL ENERGIYA MANBALARIDAN QO'SHIMCHA ELEKTR ENERGIYA OLISH	
Xasanov Diyorjon Ramish o'g'li Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika unversiteti Qo'qon filiali, Farg'ona.....	111
XOZIRGI ZAMON YOSHLARINING KREATIV FIKRLASHI PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA	
Sotvoldiyeva Nodirabegim Jamoat Xavfsizligi Universiteti talabasi, Toshkent.....	113
O'QUVCHILARGA RUS TILINI OSON O'RGATISH USULLARI	
Jahongirova Maftuna Baxtiyor qizi Navoiy Davlat Pedagogika Instituti Chet tillar fakulteti Rus tili va adabiyoti yo'nalishi 3- bosqich talabasi, Navoiy.....	115
PAXTACHI TUMAN TOPONIMLARI	
Olimjonova E'zoza Botirjon qizi Navoiy davlat pedagogika instituti O'zbek tili va adabiyoti fakulteti talabasi, Navoiy.....	117
BIOLOGIYA FANLARIDAN LABORATORIYA MASHG'ULOTLARINI O'TKAZISHDA KOMPYUTER VA MULTIMEDIA VOSITALARINING O'RNI	
Qayumova Mohinur Karim qizi, Aniq va tabiiy fanlarni o'qitish metodikasi (biologiya) mutaxassisligi 1-kurs magistranti, Navoiy.....	118
"ONA TILI VA ADABIYOT FANLARINI O'QITISHDA INTEGRATIV TOPSHIRIQLARDAN FOYDALANISH"	
Rustamova Nafisa Nosirovna Qorovulbozor tumani 8-IDUM ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, Buxoro.....	120

**QOSIM SHAYX MEMORIY OBIDASINING MILLIY G'URURNI
SHAKILLANTIRISHDAGI O'RNI VA AHAMIYATI.**

Normurodov Diyorbek

Navoiy Davlat Pedagogika Instituti Tarix fakulteti

Ilmiy rahbar: Sh.B.Turobova Ijtimoiy fanlar kafedrası katta o'qituvchisi, Navoiy.....126

**O'ZBEKISTON VA HINDISTON O'RTASIDAGI TURIZM SOHASIDAGI
HAMKORLIKNING O'ZIGA HOS HUSIYATLARI.**

Muxtorov Rashidjon Ravshanjon o'g'li

TDSHU talabasi, Toshkent.....127

SADOQATIM BAXSHIDA SIZGA

Aziza Amonova Saydulloyevna

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabasi

Ilmiy rahbar: f.f.f.d (PhD) Qobulova Nodira Bahodirovna, Navoiy.....128

SADRIDDIN AYNIIY ASARLARIDA ETNOGRAFIKMLAR

Raxshona MUSLIXIDDINOVA,

NavDPI O'zbek tili va adabiyoti fakulteti 3-kurs talabasi, Navoiy.....130

**QUYOSH FOTOELEMENTLARINI TIZIMINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH
IMKONIYATLARI TADQIQOTI**

Sayfiev Hasan Olim o'g'li

Safarov Alisher Bekmurodovich.....132

INSONIY XULQ ATVOR VA FRAZEMA

Sharipova Dildora Rashitovna

Navoiy davlat pedagogika instituti magistranti

Ilmiy rahbar:f.f.f.d N. Rahmonov, Navoiy.....134

**BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI IJODIY FIKRLASHGA YO'NALTIRISHDA
MUSTAQIL ISHLARNING O'RNI**

Suyunova Diyora Husniddin qizi

Navoiy davlat pedagogika instituti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

Ilmiy rahbar- f.f.d.(DSc) Ernazarova M.S, Navoiy.....136

**HIKOYA USTIDA ISHLASH ORQALI BOSHLANG'ICH SINIF
O'QUVCHILARINI IJODIY FIKRLASHGA YO'NALTIRISH**

Suyunova Diyora Husniddin qizi

Navoiy davlat pedagogika instituti Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi

Ilmiy rahbar- f.f.d.(DSc) Ernazarova M.S, Navoiy.....137

**TOPISHMOQ VA MAQOLLAR YORDAMIDA BOSHLANG'ICH
SINIF O'QUVCHILARINI IJODIY FIKRLASHGA YO'NALTIRISH**

Suyunova Diyora Husniddin qizi

Navoiy davlat pedagogika instituti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi

Ilmiy rahbar- f.f.d (DSc) Ernazarova M.S, Navoiy.....139

ASFALTNING KENG QO‘LLANILISHI UNING AJOYIB GIDROIZOLYATSIYA VA BOG‘LOVCHI XUSUSIYATLARI S.M. Turgunova Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti Qo‘qon filiali 2-bosqich talabasi, Toshkent.....	141
27AL(P, Γ) 28SI REAKSIYASI GAMMA NURLANISHI EKSPERIMENTAL NATIJALARI S. O. Saidov Buxoro davlat universiteti Fizika kafedrasi dotsenti, kimyo fanlari nomzodi S. O. Maxmudov Buxoro davlat universiteti Fizika kafedrasi magistranti, Buxoro.....	143
THE IMPORTANCE OF ENGLISH IN THE FIELD OF BIOLOGY Ganieva Chekhrozbegim Shuxrat kizi 2nd degree student of Foreign Philology Faculty of NUUZ, Toshkent.....	145
“19-21 ASRDA BIOLOGIYA VA KIMYO SOHASIDA YARATILGAN KASHFIYOTLAR To‘yboyev.M. Shokirova Sh. NavDPI, Tabiiy fanlar fakulteti 2-kurs talabasi Ilmiy rahbar: Xasanov Nodir Hamroqulovich, Navoiy.....	149
ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR IJODIDA HIJRON Yo‘ldosheva Ra‘no Ixtiyor qizi O‘zbekiston Milliy universiteti talabasi, Toshkent.....	150
“OTAMDAN QOLGAN DALALAR” ROMANINING LINGVOKULTUROLOGIK XUSUSIYATLARI G‘iyozova Zulfizar Elyor qizi NavDPI, O‘zbek tili va adabiyoti fakulteti, 1-kurs talabasi, Navoiy.....	153
«GLOBALLASHUV JARAYONIDA MILLIY VA UMUMINSONIY QADRIYATLAR UYG‘UNLASHGAN ZAMONAVIY TA‘LIM TIZIMIGA INNOVATSION G‘OYALAR VA TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH» Serikova Fariza NDKI 3-kurs talabasi, “Yosh liderlar klubi” a‘zosi Ilmiy rahbar: NDKI Ta‘lim –tarbiya maslahatchisi: A.A. Jalelov, Navoiy.....	156
ПАНЖАРАДАГИ УЧ ЎЛЧАМЛИ ҚЎЗГАЛИШГА ЭГА БИЛАПЛАСИАН ОПЕРАТОРИГА СПЕКТРИ ВА РЕЗОЛЬВЕНТАСИ Рахматова Дилдора Савриддин қизи Бухоро давлат университети Математика йўналиши 2-босқич магистри Илмий раҳбари :ф.м.ф.д .А.М. Халхужаев, Навоий.....	159
ПРОБЕЛЫ В ПРАВЕ КАК ОДИН ИЗ АКТУАЛЬНЫХ ПРОБЛЕМ В РАЗЛИЧНЫХ ОТРАСЛЯХ НАЦИОНАЛЬНОГО ПРАВА И ВОЗМОЖНЫЕ СПОСОБЫ УСТРАНЕНИЯ Студент 1-курса направления «Социальная работа» Сувонова Дилдора Научный руководитель Сувонова Насибаб, Навоий.....	161
ЭКОЛОГИЯ СОФЛИГИНИ АСРАШДА ИНСОН ОМИЛИ Абдурахимова Жасмина БухДУ, Агрономия факультети, 2- курс талабаси, Бухоро.....	163

<p>БОШЛАНҒИЧ СИНФЛАРДА ДИДАКТИК ЎЙИНЛИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ САМАРАДОРЛИГИ Навоий давлат педагогика институти Мактабгача ва бошланғич таълим 2-курс талабаси Жоланова Асила Илмий раҳбар Омонбоева Нурсауле, Навоий.....</p>	165
<p>НОРМАТИВНОСТЬ ЛИТЕРАТУРНОГО ПРОИЗНОШЕНИЯ Меликулова Нилуфар, магистрант 2 курса, направления магистратуры 5A111300 –родной язык и литература (русский язык). Навоийский государственный педагогический институт. Навои. Узбекистан.....</p>	167
<p>APPLICATION OF COMPUTER TECHNOLOGIES IN RHTHISIATRIA Parpieva N.N., Khodzhaeva M.I., Muxamedov K.S., Massavirov Sh.Sh., Kayumova S.S., Ongarbayev D.O.....</p>	171
<p>СООТНОШЕНИЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМА СО СЛОВОМ И СЛОВСОЧЕТАНИЕМ Каюмова Нодира Карим кизи, студентка 1 курса направления бакалавриата «Русский язык и литература» НавГПИ. Научный руководитель: д.ф.п.н.(PhD), доц. Д.М. Шамсиева, Навоий.....</p>	173
<p>РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ Турсункулова Дилноза 2 курс направления «Русский язык и литература» НавГПИ Научный руководитель: Рузиева З.М, Навоий.....</p>	175
<p>ИССЛЕДОВАНИЯ БИОТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ ОЧИСТКИ ХВОСТОХРАНИЛИЩ С ПРИМЕНЕНИЕМ ВЫСШИХ ВОДНЫХ РАСТЕНИЙ Фарманова М.А. НавГПИ, магистрант 1 курса факультета точных и естественных наук Научный руководитель: к.б.н. Хужжиев С, Навоий.....</p>	177
<p>RIVOJLANGAN DAVLATLARDAGI OLIY TA'LIM MUASSALARIDA KREDIT MODUL TIZIMI O. Meliziyayev - Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti Qo'qon filiali o'qituvchisi, Farg'ona.....</p>	179
<p>CONCEPTUAL BASIS FOR POLYSEMY G.Shodiyeva - second-year Master student of Navoi State Pedagogical Institute, Navoiy.....</p>	181
<p>O'ZBEKISTONDA SOG'LOM TURMUSH TARZINI TADBIQ ETISHNING ILMIY VA NAZARIY MASALALARI O'.Rasulova - BDTI Pediatriya fakulteti 4-kurs talabasi Ilmiy rahbar : Falsafa fanlari bo'yicha PhD L.E.Gadoyeva, Buxoro.....</p>	183
<p>OYBEKNING "NAVOIY" ROMANIDA O'ZLASHGAN QATLAM LEKSIKASINING IFODALANISHI. F.Boyoqulova - NavDPI O'zbek tili va adabiyoti fakulteti 3-kurs talabasi Ilmiy rahbar: f.f.f.d (PhD) N.J.Yarashova, Navoiy.....</p>	185

G'AFUR G'ULOM SHE'RIYATIDA GRADATSIYA HODISASI Sh.Mansurova – NavDPI O'zbek tili va adabiyoti 3-kurs talabasi, Navoiy.....	187
TA'LIM TIZIMIDA ANIQ FANLAR GUMANITAR FANLARGA QARAGANDA MUHIM Sh.Fayzullayeva -NavDPI, Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakulteti Boshlang'ich ta'lim va sport tarbiyaviy ishi yo'nalishi talabasi, Navoiy.....	189
ИСЛОҲОТЛАР ҚУЙИ ПОҒОНАДАН БОШЛАНАДИ. (Навоий вилояти мисолида) Эгамов Дилшод Қахрамонович, Ёшлар ишлари агентлиги Навоий вилояти бошқармасининг маҳалладаги ёшлар етакчилари билан ишлаш бўлими бошлиғи, Навоий.....	192
“BOBURNOMA”DA PORTRET VA PEYZAJ TASVIRI U.Rahmonova - NavDPI, O'zbek tili va adabiyoti fakulteti II bosqich talabasi Ilmiy rahbar:Botir Zaripov, Navoiy.....	195
DARSDAN TASHQARI ANGLIYA MUZEYLARIDAGI INGLIZ XALQINING XALQ AMALIY SAN'ATINI O'RGATISH Amirqulova Dilnoza-Navoiy davlat pedagogika instituti 2-kurs magistranti Dotsent Pirmanova G.N, Navoiy.....	196
БУХОРО ХАЛҚ СОВЕТИ РЕСПУБЛИКАСИДА ТАЪЛИМ ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР МАСАЛАСИ Навоий давлат педагогика институти 2-курс магистранти Қувонов С, Навоий.....	198
ЁШЛАРНИ ВАТАНПАРВАРЛИК РУҲИДА ТАРБИЯЛАШДА ИСЛОҲАТЛАРНИНГ ЎРНИ. Абдурахимова Жасмина БухДУ, Агрономия фак. 2- курс талабаси, Бухоро Ilmiy rahbar: katta o'qituvchi M.E.Achilova, Navoiy.....	202
ЛИДЕР ФАОЛИЯТИДА ИННОВАЦИЯ ВА МАЪСУЛИЯТ Амонбонва Фариза Ералиевна НавДПИ Тарих факультети 2 курс талабаси.....	204
ABU NASR FOROBIY MA'NAVIY MEROSINING YOSHLAR KAMOLATIDAGI O'RNI Yesengeldiyeva Nurbaqit NavDPI Chet tillar fakulteti Ingliz tili adabiyoti 2 kurs talabasi. Ilmiy rahbar Ijtimoiy fanlar kafedrasida katta o'qituvchisi Sh.B.Turobova.....	207
QOSIM SHAYX MEMORIY OBIDASINING MILLIY G'URURNI SHAKILLANTIRISHDAGI O'RNI VA AHAMIYATI. Normurodov Diyorbek Ilmiy rahbar: Ijtimoiy fanlar kafedrasida katta o'qituvchisi Sh.B.Turobova Navoiy Davlat Pedagogika Instituti Tarix fakulteti.....	208
YANGI O'ZBEKISTON-YANGI IMKONIYATLAR YOXUD UCHINCHI RENESSANS LIDERLARINING MAQSAD VA VAZIFALARI S.Xolnizozova - NavDPI O'zbek tili va adabiyoti fakulteti 2-kurs talabasi, Navoiy.....	212

ЖАМИЯТНИНГ ЯНГИЛАНИШИДА МИЛЛИЙ ИФТИХОР ТУЙҒУСИ МАСАЛАЛАРИ С.Ҳамраев - Ўзбекистон миллий университети тадқиқотчиси, Тошкент.....	214
YANGI O'ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXINI O'RGANISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI VA DOLZARB MASALALARI Ramatov Murat - NDPI Tarix fakulteti 1-kurs talabasi Ilmiy rahbar: Davronova Dilara Komiljonovna NDPI o'qituvchisi, Navoiy.....	216
BOLALARNING JISMONIY SALOMATLIGI QONUN HIMOYASIDA Safarov O'.S. – NavDPI Jismoniy madaniyat fakulteti 2-kurs talabasi, Navoiy.....	217
YANGI O'ZBEKISTON YOSHLARI – UCHINCHI RENESSANS POYDEVORI N.Boltayeva -NavDPI, Ta'lim tarbiya nazariyasi va metodikasi (maktabgacha ta'lim) yo'nalishi magistranti, Navoiy.....	218

Босишга рухсат берилди: 26.04.2022 й. Қоғоз бичими 80x64. 1/16
Ҳажми 13,25 босма табоқ. Адади 100 нусха.
Босмахона манзили: Навоий шаҳри, Ибн Сино кўчаси 45-уй,
НавДПИ кичик босмахонаси
© Навоий давлат педагогика институти
